

This is as good a time as any to wish you and yours a very happy new year.

Yizael Yadin

המיכתב המוכיח: מיכתבו של ייגאל דיין לדוד רוואן, מנהל ה"בנק האמריקאי", בו הוא מספר כי שלח בעצמו לבנק איורים ו"דברים" נוספים. על המיכתב, הערה בכתבידיה של מזכירתו רוואן בתשובה, היכן האיורים, היא כותבת שגיון מזכירה בהם. רוואן שלח למזכירה פתק וביקש להראות לו "מה שידיו עשה".

מצדה. אילו קיים ידיו את החוק
ופירסם פרסום מדעי של הממל
צאים, היה כל אחד יכול להשתמש
גם בפירסום המדעי. הזכויות של
הפירסום המדעי הן, במיקרה של
מבדה, של "החברה לחקירת ארץ-
ישראל ועתיקותיה" ושן האוניברסי-
טה העיברית. הגופים שעמדו ב-
ראש החפירות. ההכנסות היו זור-
בות אז לשני גופים אלה, ולא ל-
יבן של ידו.

כפילות מוזרה

מצדה נחפרה בכסף ציבורי רב.
צה"ל נידב שעות־עבודה רבות של
אנשים וציוד, ללא תמורה. כל אלה משמ־
שים עתה את צרכיו של ידיו להפקת רוו־
חים, בסיוע אי־קיום החוק המחייב פיר־
סום מדעי.

אחת הטענות הצפויים, שכבר נשמעה

100

אשר

● 知 照 照 知

עבירה נוספת על החוק, ששכרה בצי"ד, היא באי־קיום הוראת חוקי־העתיקות, הקובע כי כל מי שקיבל רישיון לחפור עתיקות, חייב לפרסם פירסום מדעי מלא של מימצאיו תוך שנתיים מזמן סיום ה־חפירה.

חפירות מצדה נסתיומו בשנת 1965, לפני 12 שנים. עד היום לא קויים החוק בעניין זה. לא פורסם "פירסום מדעי מלא" של המימ"צאים. רדיו פירסם פירסום חלקי בלבד של המימצאים, ולא בפי"ש חייבו החוק.

החוק מתיר למנהל אגף-העתיקות להאריך את המועד מנימוקים סבירים. למיטב ידי עתי לא קיבל דיון היתר כזה בכתב, והיה עליו לעמוד בדרישות החוק.

לעומת זאת פירסם על מצדה מאמרים וספרים לרוב, הייתה בהופעות שונות על הנושא. על ספריו של מצדה כתב, כי כל הזכויות שמורות לידיו עצמו.

ידין הרוויה בשנת 1976 ב־400
אקף לירות מתמלוגים בחו"ל על
פירסומיו על מצדה. תמלוגים אלה
זורמים אליו מדי שנה, כיוון שהוא
המסור היחידי כמעט לחומר על

כאשר שאלתי את אבירים של מקורם של כל־הנשק ששלח דין לבנק של רוור'ן, אמר כי היתה עסקה שבה רכש המבוקס אוסף כל־הנשק מתקופת הברונזה וחלקו נשלח לאמריקה, אולם אין הוא זוכר בדיוק את הפרטים. הוא זוכר רק שהיה זה אוסף חשוב מאד. על כל פנים, הוא בטוח כי המסמך נעשה כחוק. באישור אגף־העתיקות, עלו רישיון־יצוא.

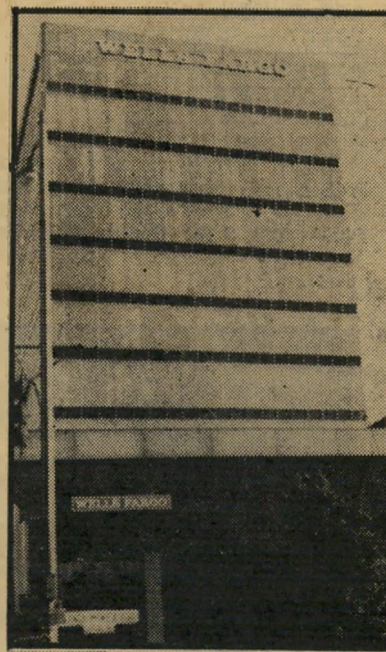
אולם בדיקה באגיה העתיקות העלתה, כי מאפריל 1972 ועד ל-17 אפריל 1973 לא הוצא כל רישיון יצוא על שם יוגאל דיין או המכון הארכיאולוגי. דיין שדח את חי עתיקות ב-2 באוקטובר 1972, ובאותה שנה לא הוצא כל רישיון יצוא כחוק.

יתכן, כמובן, כי ידיו ביקש רישיון יצא עוד לפני שנת 1972. כשרק החל בשיחות עם דוד רואן, ראש ונהי אפשרות לאמצאותיות, כיוון שאגף העתיקות אינו מציא רישיון בלאנק. רק כאשר מביאים מזלי את העתיקה המוכנה למשלוח, הוא מאשר אותה, תותם את האריזה בעופרת למנוע פתיחה והחפץ יוצא אל המכס כשהוא ארוו ומוכן למשלוח. במקרה ה' גוכי שלח ידיו את העתיקות בדואר, ומכאן ברור כי לא היו חתומות בעופרת על ידי אגף העתיקות, שכן הדואר אינו מקבל בילות סגורות מבלי לפתחן, מסיבות ביטחוניות.

במידה שנכונה ההנחה, שלא הוצא רישיון-יצוא כתוק, מהווה הדבר עבירה חמורה ביותר.

חוקי-העתיקות הקיים, תיקון משנת 1972,
קובע:

”לא ימכור ודא ימסור אדם עתי
קה דמי שאינו תושב ישראל, אלא
אפיכן יש בידי המוכר או המוסר
רישיון על כך מאת המנהל.” פרק

הבנה : בשדרות סנטה-מוניקה זהו בית בנק ולס-פרגו, בלוס-אנג'לס. בית זה הוקם על-ידי בנקרופ, ונמכר לולס-פרגו אחרי התמוטטות בנקרופ.

העונשים בחוק קובע, כי מי ש-
מייצא עתיקה ואינו בעל רישיון
יצוא, "יאשם בעבירה ויהא צפוי
למאסר שישה חודשים או לקנס
של מאה לירות או לאותם שני
העונשים באחד."

סעיף 5 לחוק העתיקות קובע, כי "בטרם יינתן רישיון לייצוא עתיקות, ישלם מב- קשר הרישיון למחלקה מסייצוא... המס על ייצוא עתיקות יהיה בשיעור של עשרה אחוזים למאה מהשווי שעליו במסרה הרי- דעה."

עולה מבאן, כי על ידין חיה גם
 לשלם 600 דולר מם לאגף העתי-
 קות, לפני שישלח את העתיקות.